

Briuselis, 2016 05 25
SWD(2016) 169 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo

{ COM(2016) 287 final}
{ SWD(2016) 168 final}
{ SWD(2016) 170 final}
{ SWD(2016) 171 final}

A. Būtinybė imtis veiksmų
Kokią problemą reikia spręsti ir kokios šios problemos priežastys? Vykdamas AŽPD <i>ex post</i> vertinimą, atliktas ir poveikio vertinimas pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT). Bendra išvada tokia: APŽD tikslai vis dar aktualūs. Atliekant REFIT vertinimą nustatyti trys pagrindiniai problemų kompleksai: - nepakankama nepilnamečių ir vartotojų apsauga, kai jie žiūri vaizdo siužetus vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformose; - tradiciniam transliavimui ir užsakomosioms paslaugoms sudarytos nevienodos sąlygos; vidaus rinka silpna, nes kai kurios AŽPD taisyklės nepakankamai tikslios; - komercinių pranešimų taisyklės nebeatitinka paskirties. REFIT vertinimo išvada – tam tikrus dalykus dar galima supaprastinti, konkrečiai, procedūras, kurios padeda taikyti kilmės šalies principą, ir kai kurias komercinių pranešimų taisykles.
Ką reikėtų pasiekti? Bendrieji tikslai – tai 1. gerinti vartotojų ir nepilnamečių apsaugą; 2. užtikrinti vienodas veiklos sąlygas, išsaugoti vidaus rinkos vientisumą ir padidinti teisinį tikrumą; 3. supaprastinti teisinę sistemą.
Kokia papildoma ES lygmens veiksmų nauda? AŽPD yra reguliavimo sistema, kuria grindžiama Europos audiovizualinių paslaugų bendroji rinka. Užsakomųjų paslaugų ir vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformų plėtra, pagal ją kintantys žiūrėjimo įpročiai ir su tuo susijusios grėsmės yra visoms valstybėms narėms aktualus reiškinys. Numatoma, kad rengiamas AŽPD persvarstymas atitiks subsidarumo ir proporcingumo principą, nes direktyvoje išsaugomas derinimo principas ir bendradarbiavimo mechanizmai, leidžiantys valstybėms narėms atsižvelgti į nacionalinius ypatumus.
B. Sprendimai
Kokie galimi šių tikslų įgyvendinimo būdai? Ar yra tinkamiausia galimybė, ar jos nėra? Jei ne, kodėl? Variantai yra sugrupuoti pagal konkrečią problemą, kuriai spręsti jie skirti. Kiekviename skirsnyje išryškintas pasirinktasis variantas. 1. Variantai, kuriais sprendžiama nepakankamos nepilnamečių ir vartotojų apsaugos vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformose problema. Pagal A variantą skatinamas savireguliacijavimas siekiant nepilnamečių ir vartotojų apsaugos vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformose. Pagal B variantą vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformos įpareigojamos taikyti nepilnamečių apsaugos ir kovos su neapykantą kurstančiomis kalbomis priemonės ir jas įgyvendinti taikant bendrą reguliavimą. 2. Variantai, kuriais sprendžiama nevienodų sąlygų problema ir šalinamos vidaus rinkos spragos. a) Europos kūrybinių populiarinimas A variantas TV transliuotojams ir užsakomųjų paslaugų teikėjams suteikia daugiau lankstumo

renkantis, kaip įgyvendinti Europos kūrybinių populiarinimo prievolę.

Pagal B variantą išsaugoma esama TV transliuotojų padėtis ir griežtinamos užsakomųjų paslaugų teikėjams taikomos taisyklės.

b) Nepilnamečių apsauga teikiant užsakomąsias paslaugas

Pagal A variantą didinamas nepilnamečių apsaugos teikiant užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas lygis, supaprastinama žalingo turinio sąvoka ir skatinamas ES bendras reguliavimas turinio teikiamųjų terminų srityje.

c) Kilmės šalies principas

Pagal A variantą supaprastinamos ir patobulinamos jurisdikcijos taisyklės ir bendradarbiavimo procedūros.

d) Reguliavimo įstaigų nepriklausomumas

Pagal A variantą valstybės narės turi įsteigti nepriklausomą reguliavimo instituciją ir įvykdyti tam tikrus reikalavimus, kad padidėtų jos nepriklausomumas ir efektyvumas. Direktyvoje įtvirtinamas intensyvesnis ERGA koordinavimas ir jos patariamasis vaidmuo.

3. Variantas, pagal kurį sprendžiama komercinių pranešimų taisyklių problema, nebeatitinka paskirties.

Pagal A variantą kai kurios audiovizualinių komercinių pranešimų taisyklės tampa lankstesnės.

Kokia įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonė? Kas kuriam variantui pritaria?

Suinteresuotosios šalys, kurias labiausiai paveiktų galimi AŽPD pokyčiai: nacionalinės reguliavimo įstaigos, visuomeniniai TV transliuotojai, komerciniai TV transliuotojai, užsakomųjų paslaugų (TV laidų įrašų paslaugos, užsakomųjų vaizdo programų paslaugos, naujienų ir (arba) portalų) teikėjai, vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformos (joms AŽPD šiuo metu netaikoma), savireguliuojamą užtikrinančios organizacijos, vartotojai, įskaitant nepilnamečius, reklamuotojai ir reklamos agentūros (ypač komercinių pranešimų srityje) ir nepriklausomi turinio gamintojai bei platintojai (ypač Europos kūrybinių populiarinimo srityje).

Pagrindinės nuostatos, kurias apie būsimos politikos variantus pareiškė visų kategorijų suinteresuotosios šalys:

- suinteresuotosios šalys laikosi panašios nuomonės apie poreikį keisti direktyvos taikymo sričiai galiojančias taisykles, nors jų supratimas apie tolesnius veiksmus ir nacionalinių reguliavimo įstaigų nepriklausomumą nevienodas;
- suinteresuotosios šalys apskritai pritarė nuomonei, kad neturi būti keičiamos taisyklės, susijusios su kilmės šalies principu, privalomojo programų siuntimo įpareigojimu ir aptinkamumu, neįgalųjų prieigos galimybėmis, visuomenei svarbiais renginiais, trumpų žinių reportažais ir atsakymo teise;
- suinteresuotosios šalys pareiškė pakankamai skirtingas nuomones apie komercinius pranešimus, nepilnamečių apsaugą ir Europos kūrybinių populiarinimą.

C. Tinkamiausio varianto poveikis

Kokia tinkamiausio varianto nauda (jei toks yra, jei nėra – pagrindinių variantų nauda)?

Pasirinktas variantas yra B dalyje išryškintų variantų derinys. Pagrindiniai jo privalumai:

- stiprinama nepilnamečių apsauga nustatant prievolę saugoti nuo nepilnamečiams žalingo turinio ir neapykantą kurstančių kalbų vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformose;
- užtikrinama, kad žiniasklaidos paslaugos palankiai veiktų kultūrų įvairovę, atsižvelgiant į verslo modelių skirtumus;
- sąlygų, sudaromų TV transliavimui ir užsakomosioms paslaugoms, suvienodinimas, be kita ko, nepilnamečių apsaugos, Europos kūrybinių populiarinimo ir komercinių pranešimų srityje.
- valstybėms narėms paliekamas tam tikras AŽPD įgyvendinimo tvarkos lankstumas ir leidžiama atsižvelgti į subsidiarumą ir nacionalinius ypatumus;

- gerėja direktyvos įgyvendinimas.
Kokios tinkamiausio varianto sąnaudos (jei toks yra, kitaip – pagrindinių variantų)?
Pagrindinės pasirinkto varianto sąnaudos teks užsakomųjų paslaugų ir vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformų paslaugos teikėjams. Daugiausia sąnaudų susidarytų įgyvendinant nuostatas, kuriomis siekiama stiprinti vartotojų apsaugą. Tačiau tos sąnaudos nebus tokios didelės dėl to, kad kai kurios valstybės narės jau dabar taiko griežtesnes taisykles, o dideli bendro naudojimo platformų paslaugos teikėjai, taikydami savo įmonės politiką, jau dabar savanoriškai ėmėsi vartotojų apsaugos priemonių.
Ar bus reikšmingas poveikis nacionaliniams biudžetams ir administracijai?
Pagrindinis poveikis nacionaliniams biudžetams ir administracijai susidarys įgyvendinant nepilnamečių apsaugos bendro naudojimo platformose bendrą reguliavimą, įvedant nacionalinių reguliavimo institucijų nepriklausomumo teisinį reikalavimą ir įtvirtinant minimalių sąrašą reikalavimų, kuriuos tos institucijos turi atitikti. Pastaruoju atveju poveikis priklausys nuo to, kiek nacionalinės reguliavimo institucijos šiuo metu atitinka reikalavimų sąrašą.
Ar bus kitoks reikšmingas poveikis?
Ne
Proporcingumas
ES veiksmo proporcingumas bus užtikrintas direktyvoje įtvirtinus minimalaus suderinimo principą.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus peržiūrėta?
Bus užtikrintas tęstinis stebėjimas: valstybės narės periodiškai teiks ataskaitas Komisijai, o ši teiks ataskaitas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonominių ir socialinių reikalų komitetui.